

Mathé en Anton van Echtelt

Dankzij automatisering en arbeidsbesparende oplossingen kunnen de broers Van Echtelt met zijn tweeën 300 koeien melken in 2015.

Aantal koeien:	225 (145 stuks jongvee)
Melkquotum:	1,75 miljoen liter
Melkproductie:	8600 4,27 3,48
Hoeveelheid land:	95 hectare grasland

Mathé en Anton van Echtelt

Goede ervaringen met gehakseld stro in de boxen

Carrousel levert arbeidsbesparing door niet dippen en een 'hulparm' om koeien snel aan te sluiten

Klaar voor toekomst met emissiearme stal

De nieuwe stal van de broers Mathé en Anton van Echtelt uit Hoogwoud betekende meteen uitbreiding naar twee locaties. Door te kiezen voor een stal met het Maatlat Duurzame Veehouderij-label profiteren de Noord-Hollandse melkveehouders van fiscale voordelen. In tijden van hoge winsten wordt daardoor de belastingdruk verminderd.

tekst **Jorieke van Cappellen** foto-impressie www.veeteelt.nl

Precies één jaar melken de broers Mathé (42) en Anton (39) van Echtelt uit Hoogwoud nu in hun nieuwe stal. Met zichtbaar plezier, blijkt wel als de melkveehouders door de ligboxenstal lopen. Mathé en Anton van Echtelt wisten al jong dat ze het ouderlijk bedrijf wilden overnemen. 'We zaten sinds 1989 in firma met onze moeder en sinds 2009

zijn we met zijn tweeën verdergegaan', aldus Mathé. Al snel liep de bedrijfsontwikkeling tegen grenzen aan toen de oude stal met ruimte voor 120 dieren volraakte. Op de nieuwe toedeling in het kader van de ruilverkaveling bood het bestemmingsplan echter ruimte voor het creëren van een nieuw bouwblok. 'Dit gaf de moge-

lijkheden om een nieuwe melkveestal naast het oude bedrijf te bouwen en groter te groeien, zodat we beiden een inkomen uit het bedrijf kunnen blijven genereren', geeft Mathé aan.

Toch emissiearme stal

De stal van de broers Van Echtelt, met 290 ligplaatsen, draagt het label Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV-stal). De stal heeft een lagere milieubelasting en er zijn maatregelen genomen voor diergezondheid en dierwelzijn. Toch kozen de melkveehouders in eerste instantie niet bewust voor een MDV-stal, voornamelijk vanwege de meerkosten, die nu op 5800 euro per koeplaats liggen. Mathé: 'Bij het ontwerp van de stal hadden we een aantal wensen voor ogen. Zo wilden we per se een geïsoleerd dak op de stal, om het klimaat constanter te houden en vooral om de hitte buiten de stal te houden.'

Ook was een lig- en vreetplek voor elke

De ligboxenstal heeft een volledig geïsoleerd dak voor een constanter binnenklimaat

Pasgeboren kalveren gaan per shovel naar de jongveestal

Een voerrobot schuift acht keer per 24 uur het voer aan

koe een wens. In de oude stal was namelijk sprake van flinke overbezetting. 'Voor elke drie koeien hadden we maar twee lig- en vreetplekken. We werkten zo dat we telkens een groep koeien aan het voerhek konden laten vreten.'

Een derde wens waren diepstrooiselboxen voor meer koecomfort. Anton gaat verder: 'Als je dit bij elkaar optelt, kwamen we toch al dicht bij de punten die je moet behalen voor een MDV-stal. Alle aanpassingen bij elkaar scoren wij nu 188 punten.'

De voor een MDV-stal verplichte emissie-

arme roostervloer was twee keer zo duur als een 'gangbare' roostervloer, maar kwam er toch. Mogelijk strengere milieuregels in de toekomst gaven de doorslag. Anton: 'In andere delen van het land mag je alleen nog stallen bouwen met een emissiearme vloer. Met een stal moet je weer bijna dertig jaar vooruit kunnen en we hebben nu het gevoel dat we daar een passende stal voor hebben.'

Prijsschommelingen opvangen

Bijkomend voordeel van de Duurzame Maatlat-stal is het beter kunnen opvan-

gen van prijsschommelingen in de melkprijs. Dankzij de duurzame stal kunnen de broers gebruikmaken van de MIA/Vamil-investeringsregeling. Daarmee is een investering op een willekeurig moment af te schrijven. In jaren met een hoge melkprijs en daarmee een hogere winst komt dat goed van pas. 'De melkprijs is nu erg hoog. Wij kunnen ervoor kiezen om bij hogere winsten een groter deel van de stal af te schrijven', aldus Mathé. In jaren met een lagere melkprijs kan ervoor gekozen worden om juist een kleiner gedeelte van de stal af te schrij-

In de stal met het Maatlat Duurzame Veehouderij-label is voor elke koe een vreet- en ligplaats

De melkstellen zijn bevestigd aan een beweegbare arm die als 'tilhulp' fungeert

ven. 'Afgelopen jaar hebben we extra afgeschreven zodat we betaalde belasting van voorgaande jaren terug hebben gekregen', zegt Mathé. 'We zijn achteraf zeker blij met deze regeling, want het geeft je meer instrumenten om de belastingdruk op je winst te verlagen, zeker met de schommelende melkprijzen die we de komende jaren toch wel verwachten.'

Het belastingvoordeel maakt het bouwen van een emissiearme stal echter niet goedkoper, aldus Anton. 'We hebben extra geïnvesteerd in energiebesparende oplossingen zoals een frequentieregelaar op de vacuümpomp, warmteterugwinning, een voorcoeler, een zuiveringsinstallatie om het bronwater te zuiveren en het hergebruiken van spoelwater voor de melkcarrousel.'

Snel koeien aansluiten

Mathé en Anton willen het werk in principe met zijn tweeën rond kunnen zetten en de stal is dan ook ingericht op veel arbeidsgemak. 'We wilden alles voor het melkvee onder één dak, zonder allerlei bijgebouwen voor melkstal of melktank', aldus Mathé.

Met een aanschuifrobot voor het voer, een mestrobot en een kalverdrinkauto maat investeerden ze enerzijds in automatisering, anderzijds in een grote werkcapaciteit en arbeidsgemak in de melkstal. In de 28 stands-melkcarrousel kan één man 125 koeien per uur melken. Om het tilwerk van de melkklaauwen te verlichten, zijn de melkstellen bevestigd aan een arm die omhoog gaat en naar de koe toedraait als het melkstel

wordt opgepakt. 'We kunnen op deze manier met twee vrije handen de koe aansluiten', zegt Anton.

Om tijd te besparen worden de spenen na het melken niet gedipt. Door selectiepoorten kunnen de koeien tot een half uur na het melken alleen naar het voerhek. 'Zo voorkomen we dat ze na het melken direct gaan liggen en dat mogelijk ziekteverwekkers de uier binnendringen. Aan het voerhek krijgen de slotgaten gelegenheid om goed te sluiten.'

Glimmende voermengwagen

Halverwege het interview komt een oplegger het erf oprijden. De nieuwe voermengwagen arriveert. Anton loopt even naar buiten om de glimmende zelfrijder te bekijken. 'We voerden de koeien tot nog toe met een doseerwagen', licht Mathé toe. 'Om de voerkosten te drukken voeren we veel bijproducten als soja, raapschroot en bierbostel. De voerkosten liggen nu op 10 cent per kilo melk en daar zijn we tevreden mee. De koeien zoeken echter te veel uit. Met een voermengwagen kunnen we een constanter en gelijkmatiger rantsoen aanbieden.' De broers hopen hiermee de melkproductie van de koeien, die momenteel op 8600 kilogram melk per jaar ligt, verder omhoog te trekken. De melkproductie is een van de weinige zaken die sinds de bouw van de nieuwe stal nog niet verbeterde ten opzichte van de oude situatie.

Anton: 'Boven de 9000 kilo is toch echt wel ons streven, bovendien zien we ook graag nog wat betere gehalten.' Mathé relateert: 'Ik denk dat het koude voor-

jaar en de droge zomer ook een rol hebben gespeeld. En de omschakeling naar de nieuwe situatie kost tijd. Het duurde zeker een week of zes voordat de koeien bijvoorbeeld het principe van de carrousel begrepen. Eerst wilden ze er met zijn allen tegelijk in, zoals ze in oude visgraatstal gewend waren. Je moet helemaal een nieuwe routine opbouwen.'

Bepaalde zaken hielden de broers er in de nieuwe stal juist wel in. Vanwege de goede ervaringen op het oude bedrijf ligt er nog altijd gehakseld stro in de boxen. Een goedkope en comfortabele oplossing, al moest er wel een afstort worden gemaakt zodat de mestrobot de mest kwijt kan. Anton: 'Dankzij de diepstrooielboxen hebben we bovendien geen last meer van dikke hakken bij de koeien en er is veel rust in de stal.'

Onverwachte kampioene

Het jongvee wordt gehuisvest in de oude stal. Na afkalven worden de jonge kalfjes in hun eenlingbox met de shovel verhuisd naar de oude locatie. Ook daar wordt inmiddels verbouwd om meer ruimte voor jongvee te creëren. Over twee jaar moeten de 290 plaatsen in de nieuwe stal volledig gevuld zijn met melkkoeien, is het streven van Anton en Mathé.

Om snelle groei te bereiken worden de pinken geïnsemineerd met gesekst sperma. 'We houden niet van watjes, koeien moeten power hebben en zichzelf goed kunnen redden in het grote koppel', aldus Anton over het fokdoel. Stieren als Mr. Burns, Seaver, Albiorix en Norwin passen in dat fokdoel. 'Maar ik zie wel graag een mooie koe', zegt Anton, die van beide broers duidelijk de grootste affiniteit heeft met de fokkerij. 'We gebruiken daarom graag Canadese stieren. Die geven net even de laatste sjeu aan het exterieur van een koe, de finishing touch.'

De fokkerijstrategie wierp haar vruchten de afgelopen jaren af door regelmatige keuringssuccessen. In maart won Denzeldochter 5318 Vriendje 3 het reservekampioenschap op de wintershow in Middenmeer. Deze zomer schreef Mina 1024, eveneens een Denzeldochter, het vaarzenkampioenschap van de fokveeshow in Opmeer op haar naam.

De overwinning is eigenlijk vooral een verdienste van neef Pieter, vinden de broers. 'Pieter koos de koe uit en ging ermee aan de slag. Onverwacht maar erg leuk dat deze koe uiteindelijk de kampioene bleek', zegt Anton niet zonder trots. 'Zo'n titel is zeker een waardering voor onze fokkerij en de manier waarop we met onze koeien bezig zijn.' |